

Ètica i política

CARLES DUARTE

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 13.02.09

L'ètica ha de ser sens dubte un dels principals fonaments de la política. Aquests darrers dies se n'ha parlat a bastament arran del calvari d'investigacions judicials en què s'han vist implicades persones vinculades al PP i també pel cas dramàtic d'Eluana Englaro.

Pel que fa a la delicada situació del PP, em sembla que, per salut democràtica, convé fer dues reflexions prèvies. La primera és que la fiscalia, que no existeix al marge del món i que ha de ser conscient del context en què pren les seves decisions, hauria de ser molt prudent a l'hora de fer coincidir amb processos electorals actuacions judicials contra membres destacats de partits polítics, perquè en surt greument perjudicada la imatge d'independència que caldria preservar-ne. La segona consideració accentua la importància de la primera: les filtracions a la premsa de documents que formen part del secret del sumari posa seriosament en perill el prestigi dels estaments judicials. És saludable que s'investiguin aquestes filtracions. Cal reclamar als funcionaris públics el màxim respecte a les institucions. Ara bé, deixant de banda aquestes valoracions inicials, cal denunciar amb indignació l'existència de personatges situats a l'entorn d'alguns destacats dirigents del PP que han demostrat un menyspreu absolut pels ideals que han d'inspirar la política i que han utilitzat la seva proximitat al poder en benefici propi com si les administracions públiques que representen els ciutadans fossin joguines de què ells poguessin servir-se lliurement.

De nou l'escàndol esclata quan algú s'oblida de la indispensable premissa ètica de la política. De vegades, però, el límit entre el que és èticament correcte o no pot ser objecte de debat. Ho hem viscut amb la mort d'Eluana i les tensions causades per l'actitud combativa de Silvio Berlusconi, que intentava imposar el seu criteri a la família Englaro, a les autoritats judicials i al president de la República.

Els governants i els legisladors han de vetllar perquè els drets fonamentals siguin respectats. Però hi ha un espai íntim, personal, en què correspon a cadascú, sense intromissió de l'estat, decidir. L'estat no ha de determinar quina ha de ser la nostra fe, com, en canvi, ho fan els règims teocràtics. És natural que l'Església defineixi un criteri moral, però no pot pretendre establir obligacions que afectin persones que no se'n consideren membres.

No es tracta de promoure formes de fer contràries a l'Església ni encara menys d'obligar a actuar contra les pròpies creences, sinó de protegir el dret i la llibertat última de les persones, siguin quines siguin les seves conviccions religioses. I les autoritats polítiques no haurien de contribuir a generar confusions fa temps superades entre l'Estat i l'Església.